



Pismo lokalne Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec

Kurier Zwierzyniecki

ISSN 1505-7062

nr 6 (286)

www.dzielnica7.krakow.pl

Kraków grudzień 2025

egzemplarz bezpłatny

Bielany
Chetm
Olszanica
Półwie Zwierzynieckie
Przegorzały
Wola Justowska
Zwierzyniec
Zakamycze



w numerze:

- ▶ Spotkania z mieszkańcami Zakamycze str. 4
- ▶ Nowe wyświetlacze na przystankach MPK str. 5

- ▶ 20 lat Klubu Seniora z Focha str. 6
- ▶ Zmodernizowane obiekty RKS Juvenia str. 7

- ▶ Zwierzynieckie Święto Sportu I edycja str. 7
- ▶ Zwierzyniecki Konkurs Historyczny str. 8



fot. O. Kamińska

Warto rozmawiać

Los samorządowca nie zawsze jest prosty. Nie chodzi tu o to, abym żalił się na specyfikę sprawowanej przeze mnie – bez wątplenia na własne życzenie – funkcji. Tym prowokacyjnym sformułowaniem chciałbym jednak zwrócić Państwa uwagę na pozornie oczywistą, ale w praktyce przez wielu niedostrzeganą prawdę. Otóż, nie sposób wszystkim dogodzić. Są wprawdzie w życiu cele i sprawy, które stanowią bezapelacyjną wartość dla każdego. Nikt ich nie kontestuje. Większość kwestii wywołuje jednak mniejsze bądź większe kontrowersje. Nie inaczej jest w realiach działalności samorządowej.

Przykładów kontrowersyjnych spraw dotyczących lokalnej społeczności mógłbym wymienić mnóstwo. Posłużę się jednak doświadczeniem chwałebnym i optymistycznym, bo dotyczącym sprawy początkowo bardzo emocjonującej, a jak pokazał czas – zakończonej kompromisowo i z wszechmiar satysfakcjonująco. Przykładem tym jest opisany na łamach tego numeru –

ogród społeczny przy ul. Orlej na terenie os. Zakamycze. Dokładnie rok temu, gdy Zarząd Zieleni Miejskiej wystąpił z inicjatywą takiego nowatorskiego i dalece nieoczywistego wykorzystania terenu przy ul. Orlej, wśród mieszkańców osiedla rozgorzały wielkie, niekoniecznie pozytywne emocje. Na zeszłorocznym (listopad'24) spotkaniu z cyklu „Wokół Zwierzynca” na os. Zakamycze temat ogrodu całkowicie zdominował dyskusję. Mieszkańcy powszechnie wyrażali swoje oburzenie. Nie rozumieli, dlaczego teren od lat zarezerwowany pod – niezwykle potrzebny w tym rejonie – ogródek jordanowski ma zostać przeznaczony na coś tak „dziwnego” i pozornie niepotrzebnego.

Jako lokalni samorządowcy, podzielać emocje mieszkańców, a zarazem rozumiejąc uwarunkowania Zarządu Zieleni Miejskiej (otrzymane dofinansowanie, brak alternatywnej lokalizacji) włączyliśmy się w proces „oswajania” nieznanego nam oraz mieszkańcom wcześniej inicjatywy społecznego ogrodu parcelowego. Zorganizowaliśmy szereg poświęconych tej sprawie niełatwych, acz owocnych zebrań osiedlowych, dbaliśmy o to by pierwszeństwo w kwalifikacji do udziału w projekcie mieli mieszkańcy naszej Dzielnicy (w tym w szczególności rejonu Zakamycza i Bielana), w końcu zaś sfinansowaliśmy ze środków Dzielnicy tak potrzebny mieszkańcom Zakamycza plac zabaw (w wersji skromnej i towarzyszącej ogrodowi społecznemu, ale zawsze to coś). Wszystko to spowodowało, że ruszający wiosną tego roku w atmosferze niepokojów i nieufności projekt, już po kilku miesiącach okazał się być wielkim sukcesem. Sam ogród parcelowy działa nadspodziewanie dobrze.

Warto jest zatem rozmawiać. Wymieniać się opiniami, walczyć na argumenty. Nie zawsze udaje się wprawdzie wypracować rozwiązanie, ale zawsze warto próbować.

Nawet jeśli nie doprowadzi to do wymierzonych, namacalnych efektów, samo w sobie też stanowi nieocenioną wartość. Przykładem tego jest niedawna (choć trwająca w pewnych wymiarach nadal) dyskusja dotycząca propozycji przebudowy końcowego fragmentu ul. Kraszewskiego. Mieszkańcy zdecydowali, że nie godzą się na przedstawioną koncepcję inwestycji. Takie też było stanowisko Rady Dzielnicy VII wyrażone w formie uchwały. Do przebudowy zatem nie dojdzie. Wokół sprawy wytworzyła się jednak oddolna inicjatywa społeczna, która w tej i w innych sprawach stanowić może nieocenione wsparcie dla organów samorządowych. To bardzo dobra informacja dla lokalnej społeczności Półwsia Zwierzynieckiego.

Rozmowa wymaga jednak cierpliwości. Ciekawości poznawania opinii innych. Wielu z nas zamyka się natomiast w swoich poglądach. Trzeba zwalczać u siebie takie nastawienie. Można to skutecznie zrobić, bo jest cechą nabytą, której w „ustawieniach fabrycznych” nie mieliśmy. Świadczy o tym dobitnie postawa młodzieży ze zwierzynieckich szkół, zaangażowanej w rozpoczęty niedawno projekt Młodzieżowej Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec. Młodzi ludzie są wzajemnie ciekawi swoich poglądów. Wolą słuchać, niż mówić. Mamy się więc od kogo uczyć. Tej ciekawości innych osób, otwartości na piękną, a czasem także i owocną dyskusję życzę Państwu najserdeczniej na zbliżające się Święta Bożego Narodzenia. Niewiele jest wszak w roku momentów, które w stopniu porównywalnym do tych Świąt umożliwiają prawdziwie głębokie rozmowy. Nie zawsze łatwe, ale zawsze potrzebne i oby jak najczęściej wartościowe.



WITOLD GÓRNY

Przewodniczący
Rady i Zarządu Dzielnicy VII
Zwierzyniec



Z okazji Świąt Bożego Narodzenia życzymy Państwu wielu pięknych i radosnych przeżyć, aby ten wyjątkowy czas przyniósł wewnętrzny spokój i wiele niezapomnianych chwil. I niech trwają jak najdłużej.

Niech kruchy opłatek jednoczy Nas przy wigilijnym stole, a ciepło atmosfery świątecznych dni ogrzewa przez kolejny rok.

Niech spełniają się życzenia te wypowiedziane i niewypowiedziane, a Nowy Rok przyniesie nowe nadzieje i nowe możliwości.



Rada Dzielnicy VII Zwierzyniec

„Kurier Zwierzyniecki”
nr 6 (286) grudzień
Kraków 2025

okładka:

Fot. I. Stus

ISSN 1505-7062

nakład 5 000 egz.

egzemplarz bezpłatny

Wydawca: Rada Dzielnicy VII Zwierzyniec ul. Bolesława Prusa 18, 30-117 Kraków

Redaktor naczelny: Witold Górny

„Kurier Zwierzyniecki” redagowany jest przez zespół w składzie: Ilona Stus – redaktor prowadzący, Tomasz Jakubowski, Julia Mach, Iwona Kubacka, Katarzyna Brückman de Renstrom, Krzysztof Kwarciak, Marzena Garzet.

Adres Redakcji: Biuro Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec, ul. Bolesława Prusa 18, tel. (12) 421-56-66, (12) 429-90-47

Czynne: od poniedziałku do piątku, w godzinach od 10.00-14.00;

www dzielnica7.krakow.pl, **e-mail:** kurier.zwierzyniecki@gmail.com

Druk: Wydawnictwo-Drukarnia Ekodruk s.c., ul. Wielicka 250, 30-663 Kraków, **email:** biuro@ekodruk.eu

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i redakcyjnego opracowywania tekstów oraz zmiany ich tytułów.

ODSZEDŁ CZŁOWIEK WIELKIEGO SERCA – WSPOMNIENIE O DYREKTORZE ARTURZE WIERZBIE



Artur Wierzbę –
wieloletni Dyrektor
i Nauczyciel Szkoły
Podstawowej nr 48
im. Szarych Szeregów
w Krakowie.

Spółeczność naszej szkoły oraz mieszkańcy lokalnej społeczności z głębokim żalem przyjęli wiadomość o śmierci długoletniego Dyrektora, mgr Artura Wierzbę – pedagoga z powołania, społecznika, człowieka wyjątkowej wrażliwości i ogromnej pasji, który na zawsze pozostanie w pamięci wielu pokoleń uczniów i nauczycieli.

Pan Dyrektor odszedł zdecydowanie zbyt wcześnie, pozostawiając po sobie pustkę trudną do wypełnienia. Był osobą, której serce zawsze otwarte było na drugiego człowieka. Mieliśmy szczęście doświadczać jego życzliwości, ciepła i mądrości, która na długo pozostanie dla nas drogowskazem.

Artur Wierzbę przez 35 lat kierował naszą szkołą, tworząc atmosferę wzajemnego szacunku, zaufania i współpracy. Jego wizja szkoły otwartej, bezpiecznej i przyjaznej uczniowi stała się fundamentem jej dzisiejszej działalności.

W pamięci współpracowników zapisał się jako człowiek pełen pogody ducha, energii i pasji. Zawsze obok – wspierający, łagodzący emocje, uczący dystansu i pokazujący, że w każdej sytuacji warto kierować się sercem. Miał pokłady niezwyklej empatii, którą obdarzał każdego, kogo spotkał.

Niewiele osób potrafiło mówić o świecie przyrody z taką pasją jak Pan Dyrektor. Przez lata nauczał przyrody, uwalniając dzieci i młodzież na piękno otaczającego świata, ucząc ich szacunku do natury oraz odpowiedzialności za środowisko. Jego zajęcia wykraczały poza szkolne mury – inspirowały do obserwowania, odkrywania i zadawania pytań, a także do dostrzegania harmonii i wartości płynących z kontaktu z naturą.

To właśnie dzięki Niemu wiele młodych osób po raz pierwszy zrozumiało, jak fascynujący jest świat roślin, zwierząt i zjawisk naturalnych. W swoich uczniach rozbudzał ciekawość oraz zachwyt nad tym, co zwykle pozostaje niezauważone.

Szczególne miejsce w działalności Pana Dyrektora zajmowało także kultywowanie tradycji Szarych Szeregów. Z troską przypominał młodzieży o ich wartościach, bohaterstwie i służbie drugiemu człowiekowi. Podkreślał, że pamięć o tej organizacji to nie tylko wspomnianie minionych wydarzeń, ale przede wszystkim pielęgnowanie ideałów, które pozostają aktualne również dziś:

odwagi, patriotyzmu, odpowiedzialności i gotowości do niesienia pomocy. Pokazywał, że dziedzictwo Szarych Szeregów jest żywą lekcją charakteru i moralności. Dzięki jego zaangażowaniu wartości te stały się integralnym elementem wychowania kolejnych pokoleń.

Jedną z najpiękniejszych cech Pana Dyrektora była umiejętność dostrzegania w młodych ludziach tego, czego często oni sami jeszcze nie widzieli – talentów, marzeń, predyspozycji. Śledził losy absolwentów, interesował się ich sukcesami, a ich troski przeżywał jak własne.

Pan Dyrektor Artur Wierzbę wspomniany jest przez współpracowników jako człowiek pełen poczucia humoru, potrafiący opowiadać barwne anegdoty i śmiać się zarówno z innych, jak i z siebie. Jego życzliwość i serdeczność sprawiały, że był kimś więcej niż przełożonym – był Przyjacielem.

W tych trudnych chwilach składamy najszczerze wyrazy współczucia Rodzinie, Bliskim i wszystkim, którzy mieli zaszczyt znać Pana Dyrektora Artura Wierzbę.

Pozostanie w naszej pamięci jako człowiek o wielkim sercu, wyjątkowej charyzmie i niezłomnej wierze w młode pokolenie. Jego lekcje – także te o pięknie natury – będą wciąż żyć w sercach tych, którzy mieli szczęście być jego uczniami.

Żegnaj, Kochany Dyrektorze.

Spółeczność Szkoły Podstawowej nr 48

Pamiętamy!

Jak co roku przedstawiciele Rady Dzielnic VII wraz z uczniami zwierzynieckich szkół złożyli wieńce i zapalili znicze na miejscach pamięci.



fot. z archiwum SP nr 31



fot. S. Malik



fot. z archiwum SP nr 32

Komisje naszej Rady

Komisja Zieleni

Kontynuujemy prezentację komisji Rady Dzielnicy VII. Do wykonywania swoich zadań – zgodnie ze statutem – Rada może powoływać stałe i doraźne komisje. Duża część pracy merytorycznej odbywa się właśnie w czasie ich posiedzeń.



Komisja Zieleni, Spraw Społecznych i Polityki Senioralnej realizuje zadania Rady Dzielnicy VII, dbając o jakość przestrzeni publicznej oraz dobro mieszkańców. Komisja aktywnie współpracuje z Zarządem Zieleni Miejskiej

przy planowaniu i realizacji przedsięwzięć związanych z tworzeniem, modernizacją i utrzymaniem ogródków jordanowskich, placów zabaw, zieleńców oraz skwerów na terenie Dzielnicy.

Monitoruje również ustawienie elementów małej architektury. W zakresie spraw społecznych Komisja współpracuje z klubami senioralnymi oraz placówkami ochrony zdrowia, a także zajmuje się szeroko pojętymi inicjatywami społecznymi i działaniami na rzecz mieszkańców. Nadzoruje również tablice ogłoszeniowe należące do Rady Dzielnicy i koordynuje działania związane z Budżetem Obywatelskim.

Wszystkich chętnych zapraszam na comiesięczne posiedzenia Komisji.



MARTA KRĄŻYŃSKA

Przewodnicząca
Komisji Zieleni

Skład Komisji

na zdjęciu od lewej:

Krzysztof Kwarciak

Agnieszka Frankowska

Marta Krążyńska – przewodnicząca

Julia Mach

Iwona Kubacka

Magdalena Mardyta

na miniaturkach:

Anna Rozpędzik

Szczęśny Filipiak – wiceprzewodniczący

Spotkania z mieszkańcami

„Wokół Zwierzyńca” zawitało na Zakamycze

W poniedziałek 24 listopada 2025 roku odbyło się kolejne ze spotkań z mieszkańcami Dzielnicy z cyklu „Wokół Zwierzyńca”. Tym razem gościliśmy na Zakamyczu w Obserwatorium Astronomicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego przy ul. Orlej 171.



Spotkanie z mieszkańcami Zakamycza, fot. S. Malik

Wiodącym tematem spotkania okazał się być temat oceny funkcjonowania działającego od wiosny tego roku społecznego ogrodu parcelowego „Pod Gwiazdami” ulokowanego przy ul. Orlej – nieco poniżej

i większe – ogrodnicze sukcesy. Nieco gorzej rzecz się miała ze stricte społeczną częścią ogrodu. Przestrzeń mająca być w założeniu uprawiana wspólnie przez wszystkich użytkowników ogrodu, nie była

kompleksu Obserwatorium Astronomicznego. Obecnie na spotkaniu Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskiej – Łukasz Pawlik oraz koordynator projektu ogrodu społecznego – Jakub Kulesza dokonali podsumowania mijającego sezonu i wytyczyli plany na przyszły rok. Ogród parcelowy okazał się być sukcesem. Przeszło 40 miejskich ogrodników efektywnie korzystało z przekazanych im parceli doskonałych i osiągając liczne – małe

wykorzystywana w zadowalającym stopniu. Koordynator przedsięwzięcia wskazał plan poprawy tej sytuacji w kolejnym roku wskazując na konieczność wprowadzenia niewielkich odpłatności dla przyszłorocznych użytkowników projektu (dofinansowanie unijne z którego korzystał projekt przyznane było tylko na 2025 rok).

Dużym sukcesem okazał się być także – towarzyszący ogrodowi społecznemu – założony w mijającym roku z inicjatywy oraz ze środków Rady Dzielnicy ogólnodostępny plac zabaw mieszczący się u zbiegu ulic Orlej i Zakamycze. Mieszkańcy wskazywali, że obiekt cieszy się dużą popularnością i że zasadne jest jego dalsze rozwijanie. W miarę możliwości Rady Dzielnicy, będziemy starali się dążyć do stopniowego doposażania oraz dalszego porządkowania placu zabaw.

Poza wątkami dotyczącymi społecznego ogrodu parcelowego, podczas spotkania



Ogród społeczny Pod Gwiazdami, fot. W. Górny

wybrzmiał również szereg tematów odnoszących się do zagadnień planistycznych i infrastrukturalnych. Mieszkańcy docenili wykonany w minionym roku remont nawierzchni ul. Jagiełka wnioskując o wykonanie w przyszłości podobnych prac na pozbawionym utwardzonej nawierzchni odcinku ul. Zakamycze. Poruszono także kwestię rozwoju sieci oświetlenia ulicznego

(przyszłoroczna dobudowa lamp na nieoświetlonym dotychczas odcinku ul. Rzepichy – między ul. Leśmiana, a ul. Jagiełka) oraz remontów ulic (m.in. wykonany już w kilka dni po spotkaniu remont nawierzchni środkowego odcinka ul. Rzepichy). Jak co roku na Zakamyczu wyraźnie podkreślony został priorytet mieszkańców osiedla, jakim jest budowa chodnika wzdłuż coraz bardziej ruchliwej ul. Rzepichy. Wskazano, że Rada Dzielnicy stale zabiega u władz miasta

o środki na ten – przekraczający możliwości finansowe Dzielnicy – cel. Nowe możliwości może dać w tym zakresie – na co mamy nadzieję – „Pakt dla osiedli” – ogłoszony niedawno przez Prezydenta Aleksandra Misalskiego program wsparcia inwestycji infrastrukturalnych w peryferyjnych częściach Krakowa. Stoimy na stanowisku, że budowa chodnika przy ul. Rzepichy jest

bodaj najważniejszym wyzwaniem, jakie powinno zostać sfinansowane z dedykowanej temu programowi puli środków.

Kolejne spotkanie z mieszkańcami zaplanowane jest jeszcze przed Świętami Bożego Narodzenia – 15 grudnia o godz. 18:00 w budynku Szkoły Podstawowej nr 32 przy ul. Królowej Jadwigi 78. Porozmawiamy z mieszkańcami Południowego Zwierzynca, obszaru rozpościerającego się od wschodnich granic osiedla Przegorzały (rejon ul. Rybnej), poprzez rejon ul. Księcia Józefa (w tym Wzgórze św. Bronisławy), jednokierunkowego fragmentu ul. Królowej Jadwigi (i równoległego doń odcinka ul. Emaus), aż po okolice al. Focha po zachodniej stronie Rudawy. Tematów do rozmów z pewnością nie zabraknie. Serdecznie zapraszam!

**WITOLD GÓRNY**

Przewodniczący
Rady i Zarządu Dzielnicy VII
Zwierzyniec

Wyświetlacze pokażą, kiedy przyjedzie autobus

Przy wielu popularnych przystankach zostaną zamontowane elektroniczne tablice informujące, kiedy rzeczywiście przyjedzie autobus. Dzięki temu łatwiej będzie można zaplanować podróż. Dotychczas z wyświetlaczy mogli korzystać praktycznie tylko pasażerowie tramwajów.

Jazda komunikacją miejską na niektórych trasach ma dużo wspólnego z hazardem. Jak się akurat dobrze zaplanuje przesiadki to można „wygrać” bardzo szybki przejazd, ale łatwo „przegrać” dużą ilość czasu, gdy wybierze się niewłaściwy autobus. Dlatego często duże znaczenie ma możliwość szybkiego sprawdzenia odjazdów. Żeby skorzystać z aplikacji na telefonie trzeba mieć wolne ręce oraz chwilę czasu, aby wyszukać potrzebne informacje. W przypadku tablicy elektronicznej wystarczy jedno spojrzenie i wiadomo jak wygląda sytuacja, więc jest to spore ułatwienie. Poza tym nie wszyscy mieszkańcy korzystają ze smartphonów. Warto pamiętać o osobach, które jeszcze się dobrze nie odnajdują w świecie cyfrowym. Praktycznie wszystkie miejskie autobusy mają już zamontowane nadajniki lokalizacyjne, z których dane są na bieżąco przesyłane na miejski serwer. Dzięki temu łatwo można oszacować czas, kiedy pojazdy dojadą do przystanku i wyświetlić informację na tablicach. W przypadku wielu linii kursujących po zakorkowanych ulicach godziny podane w tradycyjnym rozkładzie jazdy często pozostają tylko na papierze, więc warto korzystać z bardziej zaawansowanych rozwiązań. W naszym mieście wyświetlacze zostały już zamontowane przy prawie wszystkich przystankach tramwajowych i są dosyć powszechnie chwalone przez pasażerów.

Warto, żeby nowoczesna technika pomagała podróżnym w kolejnych miejscach. Dlatego w tym roku zgłosiłem do budżetu obywatelskiego na szczelbu ogólnomiejskim projekt „Wyświetlacze na przystankach z odjazdami autobusów!”. Moje zadanie uzyskało ponad 11 tysięcy punktów i za sprawą dużego poparcia znalazło się wśród zwycięskich propozycji. Na realizację przedsięwzięcia została przewidziana kwota 2 milionów złotych. Liczba zamontowanych elektronicznych tablic będzie zależała od kosztów wybranej technologii i wyników przetargów, bo kwota za jaką wykonawcy zrealizują zlecenie jest zawsze pewną niewiadomą. Kluczową kwestie stanowi jednak czy wyświetlacze będą pobierać dane przez światłowód czy komunikować się bezprzewodowo. Choć przesyłanie danych przy pomocy kabla jest mniej podatne na zakłócenia to wiąże się z koniecznością kładzenia długich przewodów i prowadzenia często skomplikowanych prac ziemnych, co bardzo podwyższa koszty. Wydaje się, że wykorzystanie sieci komórkowej do przekazywania informacji ma większy sens, ale szczegóły techniczne są właśnie ustalane w Zarządzie Dróg Miasta Krakowa, który odpowiada za realizację zadania. Tablice mają być wyposażone w niewielki głośnik, z którego po wciśnięciu przycisku byłyby odczytywane godziny odjazdów, co stanowiłoby duże ułatwienie dla osób mających problemy ze wzrokiem.



Mój projekt dotyczy całego miasta, więc elektroniczne tablice pojawią się w różnych zakątkach Krakowa. Instalacja urządzeń jest planowana już na przyszły rok. Na Zwierzynku wyświetlacze mają zostać zamontowane przy wszystkich przystankach na alei Krasieńskiego oraz prawdopodobnie przy najpopularniejszych punktach przesiadkowych na al. Focha, ul. Królowej Jadwigi i ul. Księcia Józefa oraz pętli autobusowej Salwator. Jest duża szansa, że urządzenia będą instalowane nie tylko w ramach budżetu obywatelskiego, bo miasto właśnie występuje również o dofinansowanie ze środków europejskich, co może sprawić, że tablice elektroniczne pojawią się na setkach przystanków. Kto wie, być może zgłoszony projekt do budżetu obywatelskiego był jakimś impulsem do montażu większej liczby udogodnień. W wielu polskich miastach wyświetlacze coraz częściej instaluje się przy przystankach autobusowych. Dlatego Kraków wpisze się w ten trend.

**KRZYSZTOF KWACIAK**

Radny Dzielnicy VII
Zwierzyniec

Klubu Seniora z Focha 20 lat historii

Mam zaszczyt przedstawić tym z Państwa, którzy jeszcze nie znają oraz przypomnieć tym, którzy znają krótką historię powstania pierwszego, a także największego Klubu Seniora w Dzielnicy Zwierzyniec.

– I co Ty będziesz robić na tej emeryturze? – Znajdź miejsce to otworzymy klub seniora...” Ten krótki dialog pomiędzy panią Teresą Machowską, ówczesną Radną Dzielnicy VII a przechodzącą wówczas na wspomnianą emeryturę panią Ewą Saniternik stał się załącznikiem obecnego, świętującego właśnie już dwudziestolecie istnienia, Klubu Seniora.

Poszukiwania nie trwały długo. Użyczenie pomieszczeń zaproponowała dyrektor Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego Pani Teresa Płoszaj. Dołączając do pań Ewy i Teresy, tym samym przyczyniła się do powstania Klubu.

Na mocy uchwały Rady Dzielnicy VII o powołaniu pierwszego na terenie dzielnicy Klubu Seniora, mieszczącego się w budynku „b”, Bursy przy ul. Focha 39, odbyło się spotkanie organizacyjne, na którym zostały ustalone zasady współpracy i działania klubu oraz wyznaczono datę – 27 stycznia 2005 roku jako dzień przekazania pomieszczeń na rzecz nowo powstającego Klubu Seniora. I tę właśnie datę oficjalnie uważa się za dzień powstania Klubu Seniora z Focha.

Kilka tygodni później, w obecności zaproszonych gości, Ksiądz Infułat Jerzy Bryła dokonał poświęcenia pomieszczeń, a uroczyste otwarcie Klubu Seniora uświetnił program artystyczny przygotowany przez wychowanków bursy. I jak to często bywa, po hucznym otwarciu nastąpiła tak zwana „zadyszka” i niewiele się działo.

Na szczęście do pracy ruszyła z zapątem inicjatorka powstania klubu – Ewa Saniternik, która była i jest „motorem napędowym” wszystkich, różnorodnych działań związanych z istnieniem Klubu. Z paniami, dziś już niestety świętej pamięci, Gienią Martini i Alą Steciak organizowały dyżury, zachęcając i czekając na chętnych uczestników, nowych członków klubu.

Początki bywają trudne, więc Seniorzy sami organizowali swój czas. Różnorodne zajęcia, spotkania, nawiązywanie nowych kontaktów, rozwijanie własnych pasji, dzielenie się talentami, poznawanie ciekawych miejsc. Wszystko to, by miło spędzać czas, nie czuć się samotnym i przychodzić do klubu z potrzeby serca, a nie obowiązku. Działania te były możliwe dzięki wsparciu otrzymywanemu od sponsorów, pozyskiwanych dzięki szerokim kontaktom Ewy Saniternik. I tak członkowie Klubu pracowali w myśl zasady, że razem można zdziałać więcej. Rada Dzielnicy VII



dała szczególnie rodzaj wsparcia, powierzając bezpośrednią opiekę nad klubem dyrektorowi Dziennego Domu Pomocy Społecznej panu Antoniemu Wiatrowi, który przez wszystkie lata współpracy z życzliwością dbał, by Seniorzy mogli przyjemnie spędzać czas w swoim klubie oraz realizować wszystkie projekty i zamierzenia, pod bezpośrednią opieką pań Elżbiety Zahradniczek i Karoliny Wojciechowskiej.

W lutym 2006 roku powołano Zarząd Klubu. Przewodniczącą została Ewa Saniternik, która nieprzerwanie, z zapątem, oddaniem i wielkim zaangażowaniem pełni funkcję do dziś! Obecny zarząd to panie: Wiesława Waryszak, Wiesława Baran, Anna Lenczowska.

Swoje cegiełki w budowaniu Klubu dołożyli również członkowie kolejnych zarządów: panie Maria Kościelniak, Ala Steciak, Anna Cekiera, Bronisława Mucha oraz panowie Ryszard Siwiec i Kazimierz Książek.

Z klubu korzysta ok. 50 seniorów, chętnie przychodzących, by miło spędzać czas na rozmowach i różnorodnych aktywnościach, które przybliżymy Państwu w kolejnym numerze. Na przestrzeni lat wiele osób odeszło, pozostawiając pustkę, ale także moc serdecznych wspomnień, które można odnaleźć w klubowej kronice, ukazującej nie tylko działalność, ale też radości i smutki oraz miłość... zawarto jedno małżeństwo.



fol. M. Garzel

Lata działalności klubu, duża liczba osób chcących uczestniczyć w różnorodnych zajęciach ukazuje prawdę, iż starość nie jest chorobą, nie można się z niej wyleczyć, ale należy ją ośwoić. Bycie aktywnym umożliwia dobrą kondycję fizyczną i psychiczną, która prowadzi do długowieczności.

To tyle historii w pigułce. Tak wspaniały jubileusz należy uczcić, zatem w gościnnych progach Kajakowego Klubu Wodnego, spotkali się Seniorzy, by z gronem zaproszonych zacnych gości świętować, wspominając, radując się i snując plany na przyszłość.

Wyrazy uznania oraz życzenia wszelkiej pomyślności na dalsze lata działalności Klubu złożyli: Pełnomocnik Prezydenta Miasta



Krakowa ds. Seniorów pani Marta Wodyńska, odczytując list od Prezydenta Aleksandra Miszałskiego; Pan Antoni Wiatr Prezes Stowarzyszenia Pomocy Ludziom Starszym i Niepełnosprawnym im. Jana Pawła II, były dyrektor Miejskiego Domu Pomocy Społecznej w Krakowie; Zastępca Przewodniczącego Dzielnicy VII Zwierzyniec radna Iwona Kubacka, Ksiądz Kanonik Stanisław Sudół Proboszcz Parafii Najświętszego Salwatora; Dyrektor Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego Pani Teresa Płoszaj; Pan Sebastian Lipowski Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej, Równości i Zdrowia UMK; Pan Piotr Chechelski były Przewodniczący Dzielnicy VII i Prezes Centrum Edukacji Agrarnej.

Wspólne biesiadowanie uświetnił koncert w wykonaniu artystów Edyty Helbin i Krzysztofa Bigaja.

MARZENA GARZEL

Modernizacja obiektów klubowych RKS Juvenia Kraków zakończona

W czerwcu 2024 roku ruszył długo oczekiwany remont obiektów Juvenii Kraków. Do fundamentów został wyburzony stary budynek z lat pięćdziesiątych, a także trybuny. W ich miejsce pojawiły się piękne obiekty, które idealnie wpisały się w krajobraz „Wielkiej Łąki”. Gustowny i funkcjonalny budynek z elewacją pokrytą cegłą, w którym znajduje się siłownia, dwie duże szatnie z możliwością podzielenia, a także część biurowa oraz pomieszczenia funkcyjne. Zniknęły również stare trybuny, w miejsce których pojawiły się nowe z ponad 450 krzesłkami w barwach klubu oraz miejscami stojącymi dla kolejnych ok. 400 osób.

Całkowita kwota realizacji inwestycji to 10 015 416,96 zł brutto.

Właśnie na takim, odnowionym obiekcie w niedzielę 2 listopada Juvenia Kraków zmierzyła się z Energą Ogniwem Sopot w 7. kolejce Ekstraligi Rugby. Mecz zakończył się wygraną gości, ale jak zapewnił trener Ciaran Hearn: *wiosną pokażemy jeszcze lepsze rugby.*

na podstawie informacji prasowej
RKS Juvenia Kraków



fot. archiwum RKS Juvenia



W czwartek 27 listopada odbyło się zorganizowane przez Radę Dzielnicy VII Zwierzynieckie Święto Sportu. Gospodarzem wydarzenia była Szkoła Podstawowa nr 31. Wzięli w nim udział przedstawiciele wszystkich szkół samorządowych znajdujących się na terenie naszej dzielnicy. Uczniowie rywalizowali w dwóch popularnych dyscyplinach – dziewczynki w siatkówce, a chłopcy w piłce nożnej. Drużyny wykazały się dużą determinacją, zaangażowaniem i wolą walki o jak najlepszy wynik. Dzięki obecności licznej grupy kibiców na sali gimnastycznej w trakcie całego turnieju panowała żywiołowa atmosfera. Głośny doping, oklaski i entuzjazm towarzyszył wszystkim rozgrywkom.

Zwierzynieckie Święto Sportu pierwsza edycja pełna energii i rywalizacji

Na koniec wszyscy otrzymali pamiątkowe dyplomy, a drużyny które zajęły miejsca na podium dodatkowo medale oraz puchary i nagrody dla szkół. Zostali także wybrani najlepsi zawodnicy turnieju – siatkarka Nadia Bierzało i piłkarz Daniel Gunawardana, dla których puchary przygotowała Pani Dyrektor SP 31. MVP siatkarek została uczennica Szkoły Podstawowej nr 48, a MVP piłkarzy został uczeń Szkoły Podstawowej nr 32. Serdecznie gratulujemy!

Dziękujemy wszystkim nauczycielom wychowania fizycznego, którzy pomogli przy organizacji wydarzenia. Pani Dyrektor Lilianie Majda-Niezgoda za gościnę w szkolnych murach. Wolontariuszom i wszystkim, którzy czuwali nad bezpiecznym i sprawnym przebiegiem imprezy. Specjalne podziękowania kierujemy dla Pana Tadeusza Tyrpuły kierownika Zwierzynieckiego Klubu Sportowego, który wsparł nas swoim piłkarskim doświadczeniem i sędziował mecze piłki nożnej.

Pierwsza edycja Zwierzynieckiego Święta Sportu pokazała, że młodzieży nie brakuje pasji, sportowej energii, którą należy wspierać i rozwijać. Mamy nadzieję, że wydarzenie to na stałe wpisze się w kalendarz imprez sportowych, organizowanych na terenie Dzielnicy VII Zwierzyniec.



IWONA KUBACKA

Zastępca Przewodniczącego
Rady i Zarządu Dzielnicy VII
Zwierzyniec



fot. S. Malik



„Zaświeć się na czerwono”

19 listopada br. W Szkole Podstawowej nr 48 w Krakowie odbył się wyjątkowy finał ogólnopolskiej akcji „Zaświeć się na czerwono”, zorganizowany we współpracy z Policjantami Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie. To wydarzenie było dla całej społeczności szkolnej szczególnie ważne, ponieważ jego celem było podkreślenie solidarności z małoletnimi ofiarami przemocy oraz podniesienie świadomości na temat przeciwdziałania jej różnym formom.

Tego dnia – w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci –

czerwone światło rozbiły w wielu miejscach w Polsce. Uczniowie i nauczyciele ubrani w czerwone elementy stroju, wyrazili w ten sposób swoją solidarność oraz wsparcia dla dzieci krzywdzonych.

Spółeczność szkolna aktywnie włączyła się w przygotowanie wydarzenia – uczniowie stworzyli plakaty, banery i hasła promujące ideę przeciwdziałania przemocy. Wspólnie obejrzelśmy film stworzony przez uczniów, dotyczący przemocy rówieśniczej, który stał się punktem wyjścia do rozmów na temat szacunku, empatii i właściwych postaw w relacjach między uczniami.

Szczególnie wartościowym elementem były fantastyczne warsztaty przeprowadzone przez policjantów. Funkcjonariusze w przystępny i angażujący sposób opowiedzieli uczniom, czym jest przemoc, jak ją rozpoznać i w jaki sposób reagować w sytuacjach zagrożenia. Przypomniano także o numerze alarmowym 112 oraz innych liniach pomocowych dla dzieci i młodzieży. Policjanci nauczyli nas również międzynarodowego znaku

„POMÓŻ MI”, który może uratować zdrowie, a nawet życie osobie w potrzebie.

Finał akcji „Zaświeć się na czerwono” w naszej szkole był nie tylko ważnym wydarzeniem edukacyjnym, ale także mocnym wyrazem wspólnej troski o bezpieczeństwo dzieci. Cała społeczność szkolna może być dumna z zaangażowania i dojrzałej postawy, jaką zaprezentowali uczniowie i nauczyciele.

BARTOSZ MIKOŁAJSKI
Dyrektor SP nr 48



Zwierzyniecki konkurs historyczny

7 listopada, w piękny słoneczny dzień, o zwycięstwo w *Zwierzynieckim konkursie historycznym* konkurowało siedem zespołów/patroli reprezentujących:

- Szkołę Podstawową nr 31 – jeden patrol,
- Szkołę Podstawową nr 32 – jeden patrol,
- Szkołę Podstawową nr 48 – dwa patrole,
- Szkołę Podstawową nr 72 – jeden patrol,
- Liceum nr XXVII – jeden patrol,
- Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych – jeden patrol.

Rywalizacja przebiegała w dwóch etapach. Pierwszy odbywał się w formule gry terenowej, w czasie której uczestnicy mieli za zadanie, w oparciu o dane naniesione na plan/mapę, odszukać w terenie pięć punktów. Na trzech z nich spotkali się z uznanymi znawcami dziejów Zwierzynca, a po wysłuchaniu krótkiej prelekcji odpowiadali na pytania

sprawdzające wiedzę o historii miejsca, które odwiedzili. Na pozostałych należało odszukać ukryte koperty z zadaniami do wykonania. Do zdobycia mieli 30 punktów. Dodatkowe 6 punktów można było uzyskać za najszybsze przejście trasy.

W miejscu startu patrole zameldowały się o 8:30. Rywalizacja rozpoczęła się od powitania uczestników przez Marcina Kapustę – Przewodniczącego Komisji Kultury i Dziedzictwa Lokalnego oraz krótkiej odprawy. Na tym etapie, oprócz wiedzy historycznej, potrzebna była także dobra kondycja oraz umiejętność odszukiwania miejsc w terenie. Okazało się, że najtrudniejszy do odnalezienia był punkt – grota (kawerna) zlokalizowana na zalesionym zboczu Sikornika. Po oddaniu kart patrolowych i zadań nastąpiło podliczenie dotychczas uzyskanych punktów przez Radnych Macieja Tumidajskiego i Grzegorza Naprawskiego.

W czasie kolejnego etapu weryfikowany był już wyłącznie zasób wiedzy historycznej uczestników. W czasie pierwszej rundy zespoły odpowiadały na dwa pytania – jedno za 5 i drugie za 15 punktów. Podczas drugiej rundy ich zadaniem było odpowiedzenie na dwa pytania o dowolnie wybranej skali trudności (za 5, 10 lub 15 pkt).

W czasie, kiedy uczestnicy mogli zwiedzać wystawę w Muzeum Kościuszkowskim

komisja oceniająca, składająca się ze znawców dziejów Zwierzynca – Radnej Katarzyny Brückman de Renstrom, Pana Piotra Boronia oraz Pana Krzysztofa Jakubowskiego analizowała odpowiedzi i skrupulatnie podliczała łączne wyniki. Po zliczeniu wszystkich zdobytych punktów Witold Górny – Przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy VII Zwierzyniec ogłosił końcowe wyniki:

I miejsce – 56 pkt reprezentacja **SP nr 31**

II miejsce – 55 pkt reprezentacja Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych

III miejsce – 52 pkt reprezentacja **SP nr 72**

Gratulujemy!

Następnie Przewodniczący Rady Witold Górny wraz z Komisją Oceniającą i Radnym Pawłem Kajfaszem wręczyli nagrody zwycięzcom oraz wszystkim pozostałym uczestnikom. Wręczono także pamiątkowe dyplomy, przygotowane przez Iwonę Kubańską – Zastępcę Przewodniczącego Rady.

Kończąc relację należy podkreślić, że do szkół, które wcześniej uczestniczyły dotarła kolejna – XXVII LO. W imieniu organizatorów chciałbym także zaznaczyć, że podczas konkursu mogliśmy liczyć na duże wsparcie Komitetu Kopca Kościuszki oraz Sióstr Norbertanek, które zgodziły się specjalnie dla nas udostępnić niedostępne miejsca zabudowań klasztornych.



MARCIN KAPUSTA
Radny Dzielnicy VII
Zwierzyniec



foto. S. Malik

Otwarcie placu zabaw

6 listopada 2025r. w Samorządowym Przedszkolu nr 78 „Leśne Skrzaty” – ulica Kasztanowa 6, odbyło się oficjalne otwarcie placu zabaw – Dzielnica VII Zwierzyniec. Uroczyste przecięcie wstęgi nastąpiło z rąk Małopolskiego Kuratora Oświaty Pani Gabrieli Olszowskiej, Pani Mileny Wtorek z Kuratorium Oświaty w Krakowie, Przewodniczącego Dzielnicy VII – Witolda Górneggo, Radnego Miasta Krakowa – Tomasza Darosa oraz Pani Dyrektora Przedszkola Małgorzaty Taboła.

Kolorowy i bezpieczny sprzęt na placu zabaw, pozwoli dzieciom na wspniania i kreatywną zabawę.

MARTA FALIŃSKA



Bukiet dla Niepodległej

poruszający koncert pieśni patriotycznych



wolność nie jest dana raz na zawsze. Zgromadzone szerokie grono mieszkańców nie tylko słuchało, ale także w wielu momentach spontanicznie dołączało do śpiewu tworząc wyjątkową atmosferę. Był to dowód na to, że tradycja śpiewania pieśni patriotycznych jest wciąż żywa i potrzebna. Nadal jednocy, wzrusza i inspirowa kolejne pokolenia Polaków. Poprzez muzykę wyrażamy wdzięczność

dla tych, którzy walczyli o wolną Polskę. Przypominamy sobie jak ważne jest pielęgnowanie tradycji, pamięci historycznej i wspólnych wartości które od lat budują naszą tożsamość. Na koncercie obecna była Pani Pełnomocniczka Prezydenta Krakowa ds. Polityki Senioralnej Marta Wodyńska, która złożyła obecnym na sali seniorom życzenia z okazji przypadającego w tym dniu Światowego Dnia Seniora. Wydarzenie uświetnił swoją obecnością Pan Włodzimierz Wowa Brodecki.

Serdecznie dziękujemy mieszkańcom za liczne przybycie.

IWONA KUBACKA

Zastępca Przewodniczącego Rady i Zarządu Dzielnicy VII Zwierzyniec

W ramach obchodów Narodowego Święta Niepodległości 14 października w gościnnych progach Centrum Edukacji Agrarnej Wola Justowska odbył się poruszający koncert pieśni patriotycznych pod hasłem „Polskie kwiaty – bukiet dla Niepodległej”. Na scenie wystąpili artyści, w których repertuarze znalazły się tradycyjne, dobrze znane utwory, a także pieśni współczesne, niosące przesłanie pokoju, nadziei i odpowiedzialności za Ojczyznę. Pieśni, które od lat towarzyszą Polakom ponownie wybrzmiały jako przypomnienie, że



fol. T. Machowska

Strzelnica na Woli

zaprasza
na wydarzenie

Świąteczna Sobota
w Strzelnicy na Woli
13 grudnia 2025 (sobota)
godz. 13:00-18:00

Wstęp: bezpłatny
(do pobrania wcześniej wejściówki)

Program:

13:00-15:00

Warsztaty świąteczne dla dzieci i rodzin

15:00-17:00

Ubieranie choinki ze społecznością

17:00-18:00

Koncert Świąteczny Sinfonietty Cracovii

Strzelnica na Woli, ul. Królowej Jadwigi 220



Z DZIAŁALNOŚCI RADY DZIELNICY VII



Przewodniczący
Witold Górny



Zastępca Przewodniczącego
Iwona Kubacka

Zarząd Dzielnicy VII Zwierzyniec

Członkowie Zarządu:



Julia Mach



Magdalena Mardyta



Jerzy Milej

Biuro Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec

ul. Prusa 18
tel.: 12 421-56-66, 12 429-90-47

Godziny przyjmowania mieszkańców:

poniedziałek – piątek, w godzinach od 10:00 do 14:00

Dyżury radnych:

W przypadku większości radnych możliwość spotkania po wcześniejszym kontakcie telefonicznym lub przez e-mail.

6 listopada 2025 r.
odbyła się XXV sesja Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec.

Podjęto następujące uchwały:

Uchwała nr XXV/317/2025

w sprawie korekty rozdysponowania środków wydzielonych do dyspozycji Dzielnicy VII Zwierzyniec na rok 2025.

27 listopada 2025 r.
odbyła się XXVI sesja Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec.

Podjęto następujące uchwały:

Uchwała nr XXVI/318/2025

w sprawie wniosku o włączenie lokalizacji z terenu Dzielnicy VII Zwierzyniec do prowadzonego przez Wodociągi Miasta Krakowa S. A. programu inwestycyjnego pn. „Budowa Infrastruktury Sanitarnej”.

Uchwała nr XXVI/319/2025

w sprawie korekty rozdysponowania środków wydzielonych do dyspozycji Dzielnicy VII Zwierzyniec na rok 2025.

Uchwała nr XXVI/320/2025

w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu członka Rady Dzielnicy VII Zwierzyniec.

Uchwała nr XXVI/321/2025

w sprawie wydania opinii do dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Budowa nowego przebiegu DW 774 (od skrzyżowania ul. Kmity z ul. Krakowską do skrzyżowania ul. Medweckiego z ul. Olszanicką w m. Balice)”.

Uchwała nr XXVI/322/2025

w sprawie wniosku o wprowadzenie strefy zamieszkania na ul. Morelowej, ul. Dolina i ul. Na Wierzchowinach.

Uchwała nr XXVI/323/2025

w sprawie wniosku o utwardzenie nawierzchni ul. Becka.

Pełny tekst uchwał dostępny jest na stronie internetowej Dzielnicy VII Zwierzyniec www.dzielnica7.krakow.pl oraz w Biuletynie Informacyjnym Urzędu Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl.

Harmonogram spotkań z mieszkańcami na sezon 2025/26

osiedle	miejsce	dzień	godzina
Chęłm	Klub Kultury Chęłm, ul. Chęłmska 16	11 września 2025 r., czwartek	18:00
Przegorzały	Klub Kultury Przegorzały, ul. Kamedulska 70	17 października 2025 r., piątek	18:00
Zakamycze	Obserwatorium Astronomiczne UJ, ul. Orla 171	24 listopada 2025 r., poniedziałek	18:00
Południowy Zwierzyniec	Szkoła Podstawowa nr 32, ul. Królowej Jadwigi 78	15 grudnia 2025 r., poniedziałek	18:00
Północny Zwierzyniec	Przedszkole Samorządowe nr 76, ul. Emaus 29	12 stycznia 2026 r., poniedziałek	18:00
Wola Justowska	Szkoła Podstawowa nr 72, aleja Modrzewiowa 23	23 lutego 2026 r., poniedziałek	18:00
Bielany	Szkoła Podstawowa nr 48, ul. Księcia Józefa 337	23 marca 2026 r., poniedziałek	18:00
Olszanica	Publiczna Szkoła Podstawowa Sióstr Pijarek, ul. Korzeniaka 18	20 kwietnia 2026 r., poniedziałek	18:00
Półwie Zwierzynieckie	Szkoła Podstawowa nr 31, ul. Prusa 18	25 maja 2026 r., poniedziałek	18:00
Cały obszar Dzielnicy VII	on-line	15 czerwca 2026 r., poniedziałek	18:00



Urodziłem się na Zwierzyńcu przy Krakowie

Z pamiętnika Stanisława Słowika
(1867-1948)

„Widząc za potrzebne opisanie swojego żywota dla pamięci dzieciom, postanowiłem spisać znaczniejsze przeżycia tegoż, rozpoczynając od najmłodszych lat, jak to pamięć moja zasięgnąć mogła.”

Odcinek 11. Collegium Novum. Rok 1882 (15 lat)

Słońce coraz więcej dawało ciepła, więc i zbliżała się pora, w której będzie można zabrać się do rozpoczętej pracy. Miał to być początek nauki drugiego roku. Staralem się dostać robotę u Wilczyńskiego, aby mieć sposobność robiąc w jednym miejscu pozostać prędzej murarzem. Rozpoczął on nareszcie oddane mu przez budowniczego roboty. Przeznaczył on mnie z murarzem Radwańskim bratem mieszkającego u nas, do rozmaitych drobnych robót. Robiliśmy u niego w domu, to na Półwsiu rozmaite reperacje około domów, aż nareszcie przy odnowieniu Kaplicy brackiej przy kościele OO. Dominikanów. Byłem sam przy nim do pomocy, przygotować musiałem wapno, przynieść wody i donosić materyał. Przy reperacjach tynków, gżemsów itp. robotach pozostawało mi jeszcze dość wolnego czasu, próbowałem wtenczas pomagać mu, aby nabierać wprawy w murarskiej robocie, do czego i on dawał mi pewne wskazówki. Zadowolony z tego starałem się aby wszystko poddać mu pod rękę i być mu we wszystkim posłusznym.

W międzyczasie rozpoczęto budowę Uniwersytetu Jagiellońskiego, w miejscu gdzie stało kilka kamienic przy samych plantach, w pobliżu ulicy Wolskiej, dalszy plac rozciągał się ku Jagiellońskiej. Wilczyński objął tu obowiązki podmajstrzego, wziął mnie ku tej budowie, i w początku pomagałem mu przy wymiarach fundamentów, przynosiłem mu z domu obiad, idąc

wcześniej abym i sam w domu mógł być na obiedzie. Rozpoczęto wykopy fundamentów, ludzi do tego przyjęto dość dużo, bo w niektórych miejscach wybierano je głębokie, a wszędzie aż do piasku. W miejscu wykopów odnaleziono głębokie doły i obszerne wyłożone cembrzynami z drzewa okrągłego a napełnione czarną tłustą ziemią. Wybierano tę ziemię a w niej znajdowało się dużo potłuczonych naczyń kuchennych i innych przedmiotów, naczynia te pochodziły z dawniejszych lat na co wskazywał ich szczególniejszy kształt. Jak uznano, były to dawne doły kloaczne, które po napełnieniu zasypywano ziemią i przykrywano, a w miejsce tych urządzano inne. Głębokość niektórych sięgała 4 metrów, a dla wypełnienia ich murem, spuszczano materyał na linkach w głąb. Odnajdywano przy kopaniu i wiele kości, które wykopujący sprzedawali, ubiegając się o wyszukanie tych większej ilości.

Architektem do tej budowy był p. Dyktarski, starszy i posiwiasty mężczyzna, a przedsiębiorcą p. Łuszczkiewicz. Rozpoczęto i mury fundamentów, jak zwykle z wapiennego kamienia, którego tam wielką ilość zwożono. Piasek do wapna dodawano wiślany. Przydzielony do noszenia wapna, trafiłem na dobrego chłopca nazwiskiem Frączkiewicz. Przerobiliśmy tam do samej zimy, pokąd robota trwała w największej zgodzie i przyjaźni, która i nadal między nami trwała. Murarzy we fundamentach robiło ponad

25-ciu, sama śmietanka; w tym roku bowiem mało budowano w Krakowie, więc pierwszeństwo miał lepszy robotnik otrzymać pracę. Pomocy do noszenia wapna było 10 lub 12 par, wszystko goniło bez wytchnienia, bo fundamenta szerokie dużo wapna potrzebowały. Roboty z kamienia było tam dużo, a mury nadfundamentowe miały mieć lico obrobione dość gładko, jak to wymagano. Murarze krakowscy oprócz młotka nie mieli do tego innych narzędzi, dano więc zrobić takowe, w kształcie toporka strażackiego tylko większe i nazywano je kirkami. Te nie nadawały się do tego rodzaju kamienia, jedynie szpic był najwięcej używany i częściej do poklepania musiano dawać.

Czas tak miałem tam zajęty, że niewiele mogłem zwrócić uwagę na robotę murarską i inne okoliczności na tej budowie. Wychodziłem po obiad p. Wilczyńskiemu pół godziny pierwej, zanim południowy spoczynek nastąpił, aby przynieść go na 12-tą godzinę, jak sobie życzył. Wśród dnia posyłałi mnie i murarze, to po śniadanie, podwieczorek, wódkę, tytoń itp., a niejaki Grudziński, którego żona prowadziła kawiarnię, kilka nawet razy po czarną kawę z rumem.

*Ciąg dalszy cyklu
z kolejnym numerze*

W tekście zachowano oryginalną pisownię, która została utrzymana przy przepisaniu rękopisu.

KALENDARIUM IMPREZ

2025/2026

Klub Kultury Wola

Szczegóły i ewentualne zapisy na stronie:
www.wola.dworek.eu

- Pod koniec stycznia zaprosimy Państwa na uroczyste otwarcie Klubu Kultury Wola po remoncie. Z uwagi na kwestie organizacyjne i nieznaną nam jeszcze termin technicznego odbioru budynku Klubu, szczegółowe informacje (data, godzina) znajdą Państwo wkrótce na naszej stronie internetowej oraz klubowych social mediach. Nie możemy się doczekać, gdy ponownie otworzymy dla Was nasze drzwi!

Klub Kultury Chełm

Szczegóły i ewentualne zapisy na stronie:
www.chelm.dworek.eu

- **Book Club „Poczytaj sobie!”** 9 stycznia 2026 r., piątek, godz. 17:30

Zapraszamy każdego kto kocha książki, lubi je czytać i chce o nich rozmawiać na spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych, w styczniu naszą książką będzie... o tym powiemy po naszym grudniowym spotkaniu na stronie KK „Chełm”.

- **„Dla babci i dziadka”** 14 stycznia 2026 r., środa, godz. 18:00

Warsztaty rodzinne dla dzieci z rodzicami, podczas których wspólnie stworzą prezent na Dzień Babci i Dziadka.

- **NaturaLNE „Eco Box Lab, czyli drugie życie pudełek”** 16 stycznia 2026 r., piątek, godz. 17:00

Warsztaty tworzenia organizerów stylu nordic design idealne do przechowywania wszelkiego rodzaju drobiazgów.

Klub Kultury Przegorzały

Szczegóły i ewentualne zapisy na stronie:
www.przegorzaly.dworek.eu

- **Wernisaż konkursu Pejzaż Zwierzyniecki** 12 grudnia 2025 r., piątek, godz. 17:00

Zapraszamy na uroczystość wręczenia nagród zwycięzcom konkursu i dyplomów wyróżnionym uczestnikom. Wydarzenie będzie połączone z otwarciem wystawy pokonkursowej „Pejzaż Zwierzyniecki”.

- **Sąsiedzki wieczór kolęd** 16 stycznia 2026 r., piątek, godz. 18:00

Sąsiedzki Wieczór Kolęd to noworoczne muzyczne spotkanie, w którym artystami są wszyscy przybyli goście. To doskonała okazja by wspólnie śpiewając najpiękniejsze kolędy lepiej się poznać, podzielić z sąsiadami domowymi wypiekami, a także posłuchać występów uczestników i instruktorów zajęć muzycznych: wokalu, pianina, gitary i skrzypiec.

Centrum Edukacji Ekologicznej „Symbioza”

Dodatkowe informacje na:
www.symbioza-krakow.pl

- **Święta? Naturalnie! – Świąteczne ozdoby w Symbiozie** 13 grudnia 2025 r., sobota

- **Noc Sów z ZPKWM** 19 grudnia 2025 r., piątek

- **Noc Biologów** 16 stycznia 2026 r., piątek

Centrum Edukacji Agrarnej – Kółko Rolnicze Wola Justowska, ul. Królowej Jadwigi 248

- **„Grzyby i zatrucia grzybami”** 18 grudnia 2025 r., czwartek, godz. 17:00

Wykład. Prowadzenie: Dr hab. inż. Jacek Słupski prof. URK

- **Wspólne kolędowanie** 17 stycznia 2026 r., sobota, godz. 16:00

Kolędowanie, odbędzie się w sali widowiskowej Kółka Rolniczego, ul. Królowej Jadwigi 248

- **„Winorośl i magia wina”** 22 stycznia 2026 r., czwartek, godz. 17:00

Wykład. Prowadzenie: Prof. dr hab. Monika Bieniasz

- **„Rośliny doniczkowe do zadań specjalnych”** 26 lutego 2026 r., czwartek, godz. 17:00

Wykład. Prowadzenie: Dr inż. Ewelina Tomiak